

Na co wëdac sto mëlionów abò mòlé piwkò

TÓMK FÓPKA

Wczora mie bòdój bez zdrzélnik rzeklë, że móm sto mëlionów wëgróné. Złotëch. Pòlszich. To nie są przesmiéché. To je czëstò pròwda.

Te sto je do wëdaniò. I tu je kłòpòt. Na co. Pòwiéta, że ni ma sprawë. Że doradzyta. Nawetkã chãtno. Że czësto z miłą chãcq. Nè... dobrze tej. Dze sëpnąc groszã?

Nòprzòdka je mùsz dze wëjchac. Nòlepi w kòsmòs. To gwës mdze wiele kòsztac. Jaczé darënczi dlò tèch z Marsa i Wenus mùsz i wzac. Co w jintergalacticznym krómie sprawic. Jaczé gwionczowé hiper-òdrzutowé bótë, parfim z merkùrowëch wòniacéch drzëwiãtów czë piestrzëń z kama na Saturnie nalazlëgò. Takò wanoga Mlëcznq Dargq wierã dosc tèli wińdze. Kò nen midzëplanétowi statk mùsz i żgrzëc skòpicq... Czej sã ju przëlëcy nazòd, samò wëwòtanié òdjimków z piãc tësacy przinãdze.

Jaczé masowanié mùskùłow, kapsulowé grzanié skòrë czë witaminowé fùdrowanié nòlezi sã warconémù wãdrowczikòwi jak... psu zupa. Za wszëtkò je nót zaplãcëc. Chòcle taczé sztãpanié stopòma, całocatowé szmaksanié copòma, wbijanié nokców w plecë, dmùchanié nozdrama w kòlano – to wszëtkò za nié-drobnq òplãtq...

A mòže co dlò familie? (Terò òni na to przëszlë...)

Mòže jo. Dzecë zapisac do szkòtów tak òd 5 do 25 lat. Z jinternatã i jinternëtã. Biatkã ùgadac do frizjërë na 30 lat do przòdkù a starkã na ... 10.

Dac sã zamknąc do maszinë copaniò w czasie i ùprawic pòrà rzeczi. Nie czëtac tèli bëlejaczich ksążk pòd pierznq. Czëgòs nie pòwiedzec, cos pòwiedzec. Zagrãc z mòlim Mòzartã na sztërë ràce. Zgrzëc jabkò przed Adamã. Pògòdac ò žëcym z Gòethem. Pòrëmòwac z Mickiewiczã. Pòbarwic sã z mòlim dinozaurã. Wëstãpic w filmie z Brusã Lee. I z Chuckã Norrisã. Pòdezdrzec w lezi carëna Katarzëna II. Zjesc pòlnié ze Swiãtopòtkã Wiòldzim. Wprowadzëc paritetë w atënszi demòkracëji. Wprowadzëc òbrzëszkòwi kaszëbsczu w ZSRR i w Chinach, a co tam! Pòmòc Wëbicczémù z himnã. Ùdokaznic, chto zabił Kennedëgò. Pòdstawic Hitlerowi nogã. Bëc

przë swòjim pòczãcym. Przelecëc sã na grifie. Szarpnac za wqsëska Stalina. Zaspiewac z Elvisã „Silent night”. Zazdrzec na bùdowã piramidë. Przeńc sëchq nogã przez Czerwònë Mòrze. Wnëkac na òrbitã z Gagarinã. Przejachac sã na pilsudsczi kasztònce. I... ùretac Jezësa. Zamiast krzizowac chłòpiskò – scãc kaniã. Tak bë bëto barzi pò kaszëbskù ... i pò katolëckù...

Mòžna kùpic nòlepsze CD, kòmpùtrë i jinsze fizmateńta. Nòsmaczniészë smaczci swiata. Nòmòcniészë trënczi, tobakã, cygarete i jinë parchactwa w proszkù. Mòžna nabëc autòł, co sòm jadze. Co mò tësace knapów, widków i parlãczków.

Mòže przedłużëc žëcë, pòprawic zdrowié. Jaczi gen òd bika wstawic, czë òd jinëgò ògra. Biatka sã ùceszi. Spùlowac klatë i klatczu. Wemienic so wãtrobã, nerczi i tã mniészq pòtwã mùskù. Dopapòwac piersë, zrobic rzëc jak z żelazta. Zãbë wëproscëc. Uszë wëczëszczëc itd.

Mòže dac na kòlektã, czë na jinë karitasë. Mòže włożëc do bankù i žëc z procentów. Mòže wëbùdowac sztëk gminny drodżi, mòzëlëwë, że pòzni mdze sã nazëwac jak tã... Pòstawic na wsë dodóm kùlturë.

Mòže založëc jakq fundacjã i stipendium dawac mq-drima a biëdnyma dzòtkama.

Mòže te sto mëlionów dac Grecji – tec òni terò baro brëkujq...

A mòže pò òdcygniãcym pòdatków òstónie mie leno na mòlé piwkò...? ■

Słowòrzk:

zdrzélnik – telewizor; **przesmiéché** – żarty; **tej** – więc; **kò, też** – przeciez; **sztãpanié** – gnienienie; **szmaksanié** – smaganie; **cop** – war-kocz; **leżò** – łòże; **fizmateńta** – drobiazgi mniejszego znaczenia; **parchactwa** – obrzydlistwa; **knãpa** – guzik; **widk** – swiatelko; **parlãczka** – złączka; **karitasë** – organizacje spòleczne; **czësto** – zupełnie; **je mùsz** – trzeba; **gwës** – z pewnoścã; **darënczi** – prezenty; **króm** – sklep; **sprawic** – kupic; **wòniacë** – pachnãce; **kam** – gład; **dargã** – droga; **wierã** – chyba; **skòpicã** – sporo; **czej** – gdy; **òdjimk** – zdjëcie; **fùdrowanié** – karmienie; **warcony wãdrowczik** – wëdrowiec, który powrócił; **je nót** – nalezy; **nokc** – paznokiec; **nozdrë** – nozdrza; **òbrzëszk** – obo-wiãzek; **ùdokaznic** – udowodnic; **bik** – byk; **spùlowac** – obrãc; **klatë** – włòsiska; **klatczu** – włòski; **so** – sobie; **rzëc** – tyłek.

www.fopke.pl